БУЛГАН АЙМГИЙН
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант баг, Булган сум, Булган аймаг, 63082
Утас/Факс:7034-3259
E-mail:bulgan@audit.gov.mn

2023.02.24 № 185

танай ____________ ны № ____________ т

РАШААНТ СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
ЭРХЛЭГЧ Б.ЖАВЗАНДАГВА ТАНАА

Төрийн аудитын газраас танай байгууллагын 2022 оны санхүүгийн тайланд баталгаажуулах аудит хийсэн дүгнэлт, тайланг хүргүүлж байна.

Аудитаар 5,821.8 мянган төгрөгийн 1 зөвлөмж өгч ажиллалаа.

Аудитын шийдвэрийн хэрэгжилтийг 2023 оны 06 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор бүрэн хэрэгжүүлж, тайлагнаж ажиллана уу.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.ЭРДЭНЭ

006030181

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Рашаант сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БУА-2023/123/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.open.audit.mn Булган аймаг 2023 он	Булган аймаг дахь төрийн аудитын газрын дарга бөгөөд Тэргүүлэх аудитор: Б.Эрдэнэ Утас: 7034-2580 Цахим хаяг: Erdeneb@audit.gov.mn Аудитын менежер: Ж.Энхцоодол Утас: 7034-2716 Цахим хаяг: enkhtsoodolj@audit.gov.mn Аудитор: Г.Цэрэнлхам Утас: 7034-2495 Цахим хаяг: Tserenlkhamg@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт ... 3

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл ... 5

3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга ... 11

   3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа ... 13

   3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин ... 13

   3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал ... 14

   3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт ... 14

4. Аудитын тайлан ... 15

   4.1 Ерөнхий зүйл ... 16

   4.2 Материаллаг байдал ... 16

   4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт ... 17

   4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал ... 17

   4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт ... 17

   4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал ... 17

5. Аудитын илрүүлэлт ... 18

6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл ... 19

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч

БУЛГАН АЙМГИЙН
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант баг, Булган сум, Булган аймаг, 63082
Утас/Факс:7034-2580
E-mail:bulgan@audit.gov.mn

2023.02.24 № 184

танай ________ ны № ________ т

РАШААНТ СУМЫН ЭРҮҮЛ
МЭНДИЙН ТӨВИЙН ЭРХЛЭГЧ
Б.ЖАВЗАНДАГВА ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Рашаант сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Рашаант сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Төсвийн тухай хуульд нэмэлт өөрчлөлт орсноор эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний хяналт, санхүүжилт, төлбөр тооцооны программ, цахим системийг бодит цагийн горимд шилжүүлж, иргэнд чанартай эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг чирэгдэлгүй үзүүлж гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилтээр үйл ажиллагаагаа явуулах эрх зүйн шинэчлэл хийгдсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Рашаант сумын Эрүүл мэндийн төв нь 21 эмч, эмнэлгийн ажилтан иргэдэд эрүүл мэндийн анхан шатны тусламж үйлчилгээг үзүүлэн ажилласан боловч, тайлант онд эмийн үлдэгдэл хөдөлгөөн өөрчлөлт ороогүй 45 нэр төрлийн 5,821.7 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

006020216

Аудит, аудиторын хариуцлага, аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдэд хамаатай бөгөөд санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.ЭРДЭНЭ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

Код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**220,579,651.1**	**202,526,664.6**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	46,750.0	45,425,457.5
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	46,750.0	45,425,457.5
3121	**Төгрөг**	46,750.0	45,425,457.5
31211	Төрийн сангийн харилцах	-	45,425,457.5
31212	Монгол банкин дахь харилцах	4,570.0	-
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	42,180.0	-
33	**АВЛАГА**	114,796,500.0	-
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	114,796,500.0	-
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	105,736,401.1	157,101,207.1
351	**Түүхий эд материал**	38,741,863.7	71,166,805.2
35130	Эм боох материал	38,741,863.7	71,166,805.2
354	**Хангамжийн материал**	68,114,537.4	85,934,402.0
35410	Бичиг хэргийн материал	195,000.0	195,000.0
35420	Аж ахуйн материал	62,764,968.4	78,810,106.0
35440	Түлш, шатах тослох материал	1,821,305.0	4,162,005.0
35460	Хүнсний материал	2,213,264.0	2,767,291.0
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**962,763,233.1**	**972,407,322.5**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	962,763,233.1	972,407,322.5
392	**Биет хөрөнгө**	955,380,483.1	965,362,072.5
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	921,786,398.4	931,179,373.2
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(62,536,488.5)	(91,451,061.6)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	29,700,000.0	29,700,000.0
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(16,430,000.0)	(19,387,500.0)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	107,721,023.2	137,068,033.2
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(33,128,939.3)	(34,226,237.5)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	12,296,018.3	16,212,033.3
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(4,769,029.1)	(4,474,068.0)
39217	Ном	741,500.0	741,500.0
393	**Биет бус хөрөнгө**	7,382,750.0	7,045,250.0
39301	Програм хангамж	1,350,000.0	1,350,000.0
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(281,250.0)	(618,750.0)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	6,314,000.0	6,314,000.0
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,183,342,884.2**	**1,174,933,987.1**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**58,892,325.6**	**40,928.9**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	58,892,325.6	40,928.9
413	**Өглөг**	58,892,325.6	40,928.9
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	14,347,682.6	40,928.9
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	13,000,943.0	-
4136	**Бусад өглөг**	31,543,700.0	-
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	31,543,700.0	-
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,124,450,558.6**	**1,174,893,058.2**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	1,124,450,558.6	1,174,893,058.2
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	447,541,914.7	447,541,914.7
51101	Өмч:- төрийн	447,541,914.7	447,541,914.7
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	278,079,694.7	328,887,983.1

51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(68,494,395.4)	278,445,483.5
51220	Тайлант үеийн үр дүн	346,574,090.1	50,442,499.6
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	398,828,949.2	398,463,160.4
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1,183,342,884.2**	**1,174,933,987.1**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**1,396,952,405.51**	**1,218,703,002.27**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**533,644,405.51**	**138,435,222.27**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	532,144,405.51	138,435,222.27
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	532,144,405.51	138,435,222.27
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,386,500.00	2,386,500.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	529,757,905.51	136,048,722.27
122	**Тусламжийн орлого**	1,500,000.00	-
122001	Хандив тусламж /дотоод/	1,500,000.00	-
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**863,308,000.00**	**1,080,267,780.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	411,524,500.00	411,524,500.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	411,524,500.00	411,524,500.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	32,129,230.00	32,129,230.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	32,129,230.00	32,129,230.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	80,780,600.00	70,366,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	80,780,600.00	70,366,000.00
1330	**Төсвийн захирагчдаас**	-	1,278,600.00
133004	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчаас олгосон санхүүжилт	-	1,278,600.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	338,873,670.00	564,969,450.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	338,873,670.00	564,969,450.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**1,048,771,144.97**	**752,220,272.63**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,048,771,144.97**	**752,220,272.63**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	1,008,721,489.97	716,920,272.63
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	381,926,246.97	383,934,083.08
210101	Үндсэн цалин	183,065,711.97	195,024,050.87
210102	Нэмэгдэл	172,378,935.00	157,570,216.38
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,599,000.00	4,421,000.00
210104	Урамшуулал	21,882,600.00	26,918,815.83
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	51,186,210.60	45,239,796.79
210201	Тэтгэврийн даатгал	35,977,522.83	31,793,102.71
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,802,196.19	3,740,599.29
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,041,756.95	2,828,642.63
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	760,439.24	746,821.46
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,604,295.39	6,130,630.70
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	68,580,945.00	67,070,570.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,714,600.00	3,204,226.00
210302	Түлш, халаалт	62,066,345.00	62,066,344.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,800,000.00	1,800,000.00

2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	29,051,364.00	31,413,289.00
210401	Бичиг хэрэг	2,337,600.00	2,265,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	16,661,271.00	19,044,300.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,486,320.00	2,633,260.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	5,571,360.00	5,299,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,500,000.00	594,000.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	1,494,813.00	1,576,629.00
2105	**Нормативт зардал**	372,548,874.62	98,270,460.75
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	350,886,346.62	82,264,072.75
210502	Хоол, хүнс	18,162,528.00	13,006,388.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,500,000.00	3,000,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	4,328,500.00	5,899,800.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,428,500.00	2,099,800.00
210604	Урсгал засвар	2,900,000.00	3,800,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	2,196,000.00	2,673,600.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,196,000.00	2,673,600.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	4,092,250.00	1,155,720.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,434,300.00	499,600.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	450,000.00	450,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	98,000.00	79,500.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	76,950.00	93,620.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	33,000.00	33,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	94,811,098.78	81,262,953.01
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	49,299,986.00	25,335,340.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	45,511,112.78	55,927,613.01
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	40,049,655.00	35,300,000.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	31,000,000.00	34,000,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	30,000,000.00	30,000,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,000,000.00	4,000,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	9,049,655.00	1,300,000.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	9,049,655.00	1,300,000.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**348,181,260.54**	**466,482,729.64**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	107,170.48	107,170.48
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	107,170.48	107,170.48
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	(107,170.48)	(107,170.48)
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**348,074,090.06**	**466,375,559.16**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**752,398,000.00**	**1,197,450,780.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**3,886,500.00**	**2,386,500.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	2,386,500.00	2,386,500.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	2,386,500.00	2,386,500.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,386,500.00	2,386,500.00
122	**Тусламжийн орлого**	1,500,000.00	-

122001	Хандив тусламж /дотоод/	1,500,000.00	-
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**748,511,500.00**	**1,195,064,280.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	411,524,500.00	411,524,500.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	411,524,500.00	411,524,500.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	32,129,230.00	32,129,230.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	32,129,230.00	32,129,230.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	80,780,600.00	70,366,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	80,780,600.00	70,366,000.00
1330	**Төсвийн захирагчдаас**	-	1,278,600.00
133004	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчаас олгосон санхүүжилт	-	1,278,600.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	224,077,170.00	679,765,950.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	224,077,170.00	679,765,950.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**743,587,250.00**	**731,419,842.54**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**743,587,250.00**	**731,419,842.54**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**703,537,595.00**	**696,119,842.54**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	368,956,586.00	395,375,681.15
210101	Үндсэн цалин	182,923,820.00	194,983,121.94
210102	Нэмэгдэл	159,551,166.00	169,052,743.38
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,599,000.00	4,421,000.00
210104	Урамшуулал	21,882,600.00	26,918,815.83
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	49,666,297.00	48,104,952.39
210201	Тэтгэврийн даатгал	34,907,954.00	33,741,408.51
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,689,610.00	3,969,811.74
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,951,688.00	3,012,012.59
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	737,922.00	792,663.95
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,379,123.00	6,589,055.60
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	68,580,945.00	67,070,570.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,714,600.00	3,204,226.00
210302	Түлш, халаалт	62,066,345.00	62,066,344.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,800,000.00	1,800,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	28,242,310.00	31,587,360.00
210401	Бичиг хэрэг	2,337,600.00	2,265,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	17,331,030.00	20,795,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,486,320.00	2,633,260.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	5,587,360.00	5,299,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,500,000.00	594,000.00
2105	**Нормативт зардал**	139,442,321.00	89,357,119.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	118,591,577.00	71,620,704.00
210502	Хоол, хүнс	17,350,744.00	14,736,415.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,500,000.00	3,000,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	3,228,500.00	5,899,800.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,428,500.00	2,099,800.00
210604	Урсгал засвар	1,800,000.00	3,800,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	2,196,000.00	2,673,600.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,196,000.00	2,673,600.00

2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	4,092,250.00	2,687,620.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,434,300.00	2,031,500.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	450,000.00	450,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	98,000.00	79,500.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	76,950.00	93,620.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	33,000.00	33,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	39,132,386.00	53,363,140.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	39,132,386.00	53,363,140.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**40,049,655.00**	**35,300,000.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	31,000,000.00	34,000,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	30,000,000.00	30,000,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,000,000.00	4,000,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	9,049,655.00	1,300,000.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	9,049,655.00	1,300,000.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**8,810,750.00**	**466,030,937.46**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**7,264,000.00**	**4,612,000.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**7,264,000.00**	**4,612,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	7,264,000.00	4,612,000.00
222001	Тоног төхөөрөмж	7,264,000.00	4,612,000.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**(7,264,000.00)**	**(4,612,000.00)**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	1,546,750.00	461,418,937.46
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	-	46,750.00
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	46,750.00	45,425,457.46

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	**2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	447,541,914.69	398,828,949.18	(68,494,395.38)	777,876,468.49
2	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	447,541,914.69	398,828,949.18	(68,494,395.38)	777,876,468.49
3	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	346,574,090.06	346,574,090.06
4	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	447,541,914.69	398,828,949.18	278,079,694.68	1,124,450,558.55
5	**2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	447,541,914.69	398,828,949.18	278,079,694.68	1,124,450,558.55

6	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	365,788.80	365,788.80
7	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	447,541,914.69	398,828,949.18	278,445,483.48	1,124,816,347.35
8	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	(365,788.80)	-	(365,788.80)
9	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	50,442,499.64	50,442,499.64
10	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	447,541,914.69	398,463,160.38	328,887,983.12	1,174,893,058.19

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	581,457,000.00	601,160,000.54	(19,703,000.54)	103.4
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	581,457,000.00	591,772,000.54	(10,315,000.54)	101.8
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	580,457,000.00	587,772,000.54	(7,315,000.54)	101.3
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	354,753,800.00	344,431,366.15	10,322,433.85	97.1
210101	Үндсэн цалин	205,553,000.00	194,983,121.94	10,569,878.06	94.9
210102	Нэмэгдэл	118,909,200.00	118,108,428.38	800,771.62	99.3
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,158,000.00	4,421,000.00	(263,000.00)	106.3
210104	Урамшуулал	26,133,600.00	26,918,815.83	(785,215.83)	103.0
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	44,344,300.00	41,956,668.39	2,387,631.61	94.6
210201	Тэтгэврийн даатгал	30,154,100.00	29,375,432.51	778,667.49	97.4
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,547,600.00	3,456,167.74	91,432.26	97.4
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,838,100.00	2,604,457.59	233,642.41	91.8
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	709,500.00	714,380.95	(4,880.95)	100.7
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,095,000.00	5,806,229.60	1,288,770.40	81.8
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	68,366,000.00	67,070,570.00	1,295,430.00	98.1
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,499,600.00	3,204,226.00	1,295,374.00	71.2
210302	Түлш, халаалт	62,066,400.00	62,066,344.00	56.00	100.0
210303	Цэвэр, бохир ус	1,800,000.00	1,800,000.00	-	100.0
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	29,891,500.00	31,587,360.00	(1,695,860.00)	105.7
210401	Бичиг хэрэг	2,186,800.00	2,265,600.00	(78,800.00)	103.6
210402	Тээвэр, шатахуун	20,903,000.00	20,795,000.00	108,000.00	99.5
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,982,200.00	2,633,260.00	(651,060.00)	132.8
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4,319,500.00	5,299,500.00	(980,000.00)	122.7
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	500,000.00	594,000.00	(94,000.00)	118.8
2105	**Нормативт зардал**	59,745,600.00	76,356,176.00	(16,610,576.00)	127.8
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	45,684,500.00	59,795,761.00	(14,111,261.00)	130.9
210502	Хоол, хүнс	11,061,100.00	13,560,415.00	(2,499,315.00)	122.6

210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,000,000.00	3,000,000.00	-	100.0
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	5,899,800.00	5,899,800.00	-	100.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,099,800.00	2,099,800.00	-	100.0
210604	Урсгал засвар	3,800,000.00	3,800,000.00	-	100.0
2107	**Томилолт, зочны зардал**	2,673,600.00	2,673,600.00	-	100.0
210702	Дотоод албан томилолт	2,673,600.00	2,673,600.00	-	100.0
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	4,409,600.00	5,569,520.00	(1,159,920.00)	126.3
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,563,400.00	3,563,400.00	-	100.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	450,000.00	450,000.00	-	100.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	79,500.00	79,500.00	-	100.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	93,700.00	93,620.00	80.00	99.9
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	33,000.00	33,000.00	-	100.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	190,000.00	1,350,000.00	(1,160,000.00)	710.5
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	10,372,800.00	12,226,940.00	(1,854,140.00)	117.9
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,372,800.00	12,226,940.00	(1,854,140.00)	117.9
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	1,000,000.00	4,000,000.00	(3,000,000.00)	400.0
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	1,000,000.00	4,000,000.00	(3,000,000.00)	400.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,000,000.00	4,000,000.00	(3,000,000.00)	400.0
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**-**	**9,388,000.00**	(9,388,000.00)	-
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	-	9,388,000.00	(9,388,000.00)	-
222001	Тоног төхөөрөмж	-	9,388,000.00	(9,388,000.00)	-
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	991,981,500.00	1,046,859,950.00	(54,878,450.00)	105.5
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	411,524,500.00	411,524,500.00	-	100.0
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	411,524,500.00	411,524,500.00	-	100.0
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	70,366,000.00	70,366,000.00	-	100.0
132001	Орон нутгийн төсвөөс	70,366,000.00	70,366,000.00	-	100.0
1340	**НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	503,951,000.00	564,969,450.00	(61,018,450.00)	112.1
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	503,951,000.00	564,969,450.00	(61,018,450.00)	112.1
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	6,140,000.00	-	6,140,000.00	-
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	6,140,000.00	-	6,140,000.00	-
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	-	4,570.00	(4,570.00)	-
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	-	45,425,457.46	(45,425,457.46)	-
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	1	1	-	100.0
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	-	100.0
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	22	22	-	100.0
620001	Удирдах ажилтан	1	1	-	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	14	14	-	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	7	7	-	100.0
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**				

650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	15	15	-	100.0
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	7	7	-	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**150,932,352.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**150,932,352.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	120,932,352.00
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	50,944,315.00
210102	Нэмэгдэл	50,944,315.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	6,148,284.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	4,365,976.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	513,644.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	407,555.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	78,283.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	782,826.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	5,710,510.00
210401	Бичиг хэрэг	577,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,535,350.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,597,560.00
2105	**Нормативт зардал**	13,000,943.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	11,824,943.00
210502	Хоол, хүнс	1,176,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	912,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	912,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	44,216,300.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	44,216,300.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	30,000,000.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	30,000,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	30,000,000.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	32,129,230.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	32,129,230.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	32,129,230.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	42,180.00

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Рашаант сумын эрүүл мэндийн төв нь мэргэжлийн өндөр ур чадвар, нотолгоонд суурилсан, олон улсын стандартад нийцсэн, эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг иргэн бүрд чанартай, аюулгүй, тэгш хүртээмжтэй хүргэх үндсэн чиг үүрэгтэйгээр үйл ажиллагаа явуулдаг.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Эрүүл мэндийн тухай хууль, Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний тухай хууль, Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хууль, Эм эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хууль, түүнд нийцүүлсэн гаргасан тушаал шийдвэр нь байгууллагын үйл ажиллагаа явуулах эрх зүйн орчин юм.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрдөх хууль, тогтоомж, бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль,
- Засгийн газрын 2021 оны 388 дугаар "Монгол улсын 2022 оны төсвийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэх талаар авах зарим арга хэмжээний тухай" тогтоол,
- Засгийн газрын 2022 оны 107 дугаар "Үйлчилгээний албан тушаал эрхэлдэг төрийн албан хаагчийн цалингийн доод хэмжээг тогтоох тухай" тогтоол,
- Засгийн газрын 2022 оны 192 дугаар "Тогтоол, тогтоолын хавсралтад өөрчлөлт оруулах тухай" тогтоол,
- Засгийн газрын 2022 оны 488 дугаар "Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай" тогтоол,
- Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайдын 2021 оны А/191 дүгээр тушаал "Ээлжийн амралт олгох, ээлжийн амралтын цалин тооцох журам",

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Рашаант сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн боловч, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирохгүй байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Рашаант сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Аймгийн Засаг даргын 2020 оны А/424 дугаар захирамжаар баталсан бодлогын баримт бичгийг үйл ажиллагаандаа ашиглаж байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 104,481.2 мянган төгрөгөөр буюу 8.8 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	46.75	45,467.64	45,420.89
Авлага	115,625.04	114,796.50	(828.54)
Урьдчилгаа	-	-	-
Бараа материал	106,856.40	157,101.21	50,244.81
Үндсэн хөрөнгө	962,763.23	972,407.32	9,644.09
Нийт хөрөнгө	**1,185,291.43**	**1,289,772.67**	**104,481.24**
Өр төлбөр	58,892.33	44,585.57	(14,306.75)
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	1,124,450.56	1,174,893.06	50,442.50
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	**1,183,342.88**	**1,219,478.63**	**36,135.75**

Дээрх хүснэгтээс харахад тайлант онд материаллаг өөрчлөлт гарсан данс нь мөнгөн хөрөнгө, бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данснууд өссөн байна.

Эрүүл мэндийн газраас 131 нэр төрлийн 73,051.9 мянган төгрөгийн эм боох материал, аж ахуйн материал, мөн Эрүүл мэндийн газар болон ОНХС-ийн хөрөнгөөр хийгдсэн 51 нэр төрлийн 60,959.7 мянган төгрөгийн гадна хашаа, хог түр хадгалах байр, тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшил үнэ төлбөргүй хүлээн авсан байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Эрүүл мэндийн салбарын гүйцэтгэлийн санхүүжилт нь Эрүүл мэндийн тухай, Эрүүл мэндийн даатгалын тухай, Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний тухай хуулиудад нэмэлт өөрчлөлтийн 2021 оны 01 дүгээр сарын 01-ээс эхлэн хэрэгжиж эхэлсэн байна.

Тус байгууллагын 2022 оны төсвийн төсөлд стандартаар байх ёстой орон тооны доод хязгаарыг 21 орон тоотойгоор, зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг орон нутгийн төсвөөс 73,288.0 мянга, эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 523,895.9 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Хүргүүлсэн төсвийн төслөөс зардлыг 56,562.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж, 580,457.0 төгрөгөөр баталсан байна. Энэ нь 2022 оны төсвийн төслийг бодитой, үндэслэлтэй боловсруулаагүй эсвэл өмнөх оны төсвийн гүйцэтгэлд үндэслэснээс шалтгаалсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд гүйцэтгэлээр үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос 6,140.0 мянга, эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 503,951.0 мянга, орон нутгийн төсвөөс 70,366.0 мянган төгрөг нийт 580,457.0 мянган төгрөгийг тус тус бүрдүүлэхээр байна. Гүйцэтгэлээр эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 564,969.4 мянга, орон нутгийн төсвөөс 70,366.0 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг авсан байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 637,142.9 мянган төгрөг буюу 9.8 хувьтай байгаа нь үндсэн үйл ажиллагааны төсвөөс 45,425.5 мянган төгрөгөөр зарцуулаагүй үлдэгдэлтэй байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Хөтөлбөр арга хэмжээний		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
	Код	Хөтөлбөр арга хэмжээ				
Нийт дүн			580,457.0	637,142.9	56,685.9	109.8
1	71602	80302	320,209.7	326,663.8	6,454.1	102.0
2		81603	189,881.3	206,577.1	16,695.8	108.8
3		80111	70,366.0	70,366.0	-	100.0
4		83603	-	33,536.0	33,536.0	-

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансаар өмнөх оны эрүүл мэндийн даатгалын сангаас авах авлагыг авч, тайлант оны 2-р сараас үндсэн дансанд үлдэгдлийг үндсэн дансанд төвлөрүүлж дахин ашиглаагүй байна. Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Рашаант сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Мөн байгууллагын цалингийн зардал, төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйл, шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Г.Цэрэнлхам гүйцэтгэж, анхан шатны хяналтыг аудитын менежер Ж.Энхцоодол, дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Эрдэнэ нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Рашаант сумын эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 01 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 05 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь нийт орлогыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2022 оны батлагдсан төсвөөс 580,457.0 мянган төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 8,706.8 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 75 хувиар буюу 6,530.1 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор хуулийн 4 дүгээр зүйлд заасан хэмнэлтийн горим хэрэгжүүлэхэд баримтлах заримыг үйл ажиллагаандаа мөрдлөг болгон ажилласан байна.

Хуулийн 15 дугаар зүйлд заасан хэмнэлтийн бусад арга хэмжээтэй холбоотой зардлуудыг санхүүжүүлээгүй байна.

Харин хуулийн 20 дугаар зүйлийн тайлагнал, ил тод байдлын 20.5-д заасан этгээд шилэн дансны тухай хуульд заасан мэдээлбэл зохих мэдээллээс 9 мэдээлэл хугацаа хоцроож байршуулсан байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд Шилэн дансны тухай хуульд заасан нийт 152 мэдээлэл мэдээлэхээс 9 мэдээлэл хугацаа хоцроож байршуулсан байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шийдвэрлэсэн нь: Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцээгүй гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Тайлант онд төсвийн шууд захирагчид завсрын аудит хийгдээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар тогтоосон зөвлөмжийн хэрэгжилтийг 2022 оны 06 дугаар сарын 22-ны өдрийн 33 дугаар албан тоотоор ирүүлсэн.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Төлбөрийн акт	1	261.3	2	261.3	100
Албан шаардлага	1	448.7	1	448.7	100
Зөвлөмж	2	-	3	-	100
Нийт дүн	**4**	**710.0**	**6**	**710.0**	**100**

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Аудитын гүйцэтгэх цаг хугацааны нөөц, цар хүрээ хязгаарлагдмал байсан учраас дараагийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар бараа материал, үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэлд бүрэн тооллогын горим сорил хэрэгжүүлэн, өмч хамгаалах зөвлөлийн үйл ажиллагааны тайлан, 2022 оны жилийн эцсийн эд хөрөнгийн тооллогын тайланд дурдсан зүйлсийг шийдвэрлэсэн байдал, цаг бүртгэлийн мэдээ тайлан, илүү цагийн тооцоог зэргийг тусгайлан авч үзэх нь зүйтэй гэж үзлээ.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 72,223.1 мянган төгрөгийн нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналтай холбоотой 1 алдаа[1] илэрснийг аудитын явцад залруулсан. Үүнд:

- Цалингийн зардлыг тооцоолсон цалингаар тооцооны дансаар дамжуулаагүй, НДШ, ХХОАТ, бусад өглөгийг шууд зардлаар бүртгэснийг залруулсан.

Аудитаар нийт 5,821.8 мянган төгрөгийн хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой холбоотой 1 зөрчил[2] илэрснээс, 5,821.8 мянган төгрөгийн 1 зөвлөмж өгсөн.

5.1 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Бараа материалын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тайлант онд эмийн үлдэгдэл хөдөлгөөн өөрчлөлт ороогүй 45 нэр төрлийн 5,821.7 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйл “Нягтлан бодох бүртгэлийн анхан шатны баримт”, Сангийн сайдын 2017 оны 347 дугаар тушаалаар баталсан “Өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуй нэгж, байгууллагад нийлэг хэрэглэгдэх анхан шатны бүртгэлийн маягтыг нөхөх заавар”-т заасантай нийцээгүй, үнэлгээ ба хуваарилалт батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

1 Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

2 Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Өгсөн зөвлөмж: Материалыг зарлагадахдаа эхэлж авснаа эхэлж зарлагадах аргаар зарцуулж хэвших.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 06 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээл-лийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үнэзс				Зөвлөмж	
							Залруул-сан		Залруу-лаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Цалингийн зардлыг тооцоолсон цалингаар тооцооны дансаар дамжуулаагүй, НДШ, ХХОАТ, бусад өглөгийг шууд зардлаар бүртгэсэн.	1	72,223.1			1	72,223.1						
Дүн	1	72,223.1			1	72,223.1						

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үнэзс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Тайлант онд эмийн үлдэгдэл хөдөлгөөн өөрчлөлт ороогүй 45 нэр төрлийн үлдэгдэлтэй байна.	1	5,821.7	-	-	-	-	1	5,821.7	-	-	-	-
Дүн	1	5,821.7	-	-	-	-	1	5,821.7	-	-	-	-